

સામાજિક અને શૈક્ષિક રીતે પછાત, વિચરતી અને વિસ્તૃત જીતિઓ તથા આર્થિક રીતે પછાત વર્ગ માટે વ્યક્તિગત મકાન સહાયની પંડિત દીનદયાવ ઉપાધ્યાય આવાસ યોજના.

જુઝરાત સરકાર
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ
ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૭/ન.બા.૧/અ.
અધિવાદ્ય, ગાંધીનગર.
તા. ૨૮/૧/૨૦૦૪

વંચાદ્વારે લીધો:-

- (૧) મજૂર, સમાજ કલ્યાણ અને આદિશાસ્તી વિકાસ વિભાગનો તા.૨૮/૩/૭૯ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-ખકર/૧૫૭૮/૧૬૮૧૭/અ.
- (૨) સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા.૬/૨/૮૮ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૧૮૮/૧૦૪૪/૧૮)અ.
- (૩) સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા.૨૬/૮/૮૫ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૦૮૫/ન.બા.૧/અ.
- (૪) સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા.૨૬/૮/૮૫ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૮/ન.બા.૧/૮૫-૮૬/અ.
- (૫) સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા.૨૭/૧૦/૮૮ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૭/ન.બા.૧/અ
- (૬) સમાજ કલ્યાણ વિભાગનો તા.૧૮/૧૧/૮૮ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૭/ન.બા.૭/અ.
- (૭) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા.૬/૪/૨૦૦૦ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૭/ન.બા.૧/૬૭૦/૮૮/અ.
- (૮) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા.૬/૪/૨૦૦૧ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૭/ન.બા.૧/અ.
- (૯) સરકારશ્રીના પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક:-સપ્ય-૧૦૨૦૦૧-એમ.-૪૨-બ. તા. ૧/૪/૨૦૦૧
- (૧૦) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા.૨૮/૮/૨૦૦૧ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-અલક/૧૦૨૦૦૦/૪૫૪/અ.
- (૧૧) સરકારશ્રીના પંચાયત, ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગ ઠરાવ ક્રમાંક:-સપ્ય-૧૦૨૦૦૧-એમ-૭૮-લ તા. ૩૧/૧/૨૦૦૨.
- (૧૨) સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગનો તા.૬/૩/૨૦૦૨ નો ઠરાવ ક્રમાંક:-સશપ/૧૪૮૭/ન.બા.૧/મ-૧૩૨/(૨૦૦૧)અ.

પ્રસ્તુતવના:-

સામાજિક અને શૈક્ષિક રીતે પછાત વર્ગો તથા વિચરતી અને વિસ્તૃત જીતિઓ અને આર્થિક રીતે પછાત વર્ગો માટે વ્યક્તિગત ધોરણે મકાન સહાય યોજના અંગે ઉપર આમુખમાં શરીરેલ વિવિધ ઠરાવોથી સરકારે આ અંગેની વિગતવાર યોજના પ્રસિદ્ધ કરીલી છે. એક યા બીજી રીતે આ યોજના આવા વર્ગોને તેનો મુળ હેતુ સિદ્ધ થાય તે રીતે પરિષામલકી બને અને

વધારેમાં વધારે લાભાર્થીઓને આ યોજનાનો લાભ મળી શકે તે ખાટે અવારનવાર આ યોજનાની જિલ્લા કલાએ તથા રાજ્ય કલાએ પણ સર્વીશા કરવામાં આવી હતી. આ સેંદરલ્ભમાં નિયામક, વિકસતી જાતિ કલ્યાચા તથા માન.મંત્રીશ્રી કલાએ પણ આ યોજનાની કામગીરી અને તેનો વધારે અસરકારક અમલ થઈ શકે તે માટે વિચારણા કરી હતી અને જિલ્લા અધિકારીઓ પાસેથી આ અંગે વિવિધ સૂચનાનો પણ મેળવવામાં આવ્યા હતા. ખાસ કરીને આ યોજનાની પ્રવર્તમાન જોગવાઈઓ મુજબ અમલ કરવામાં કેટલીક વ્યાખ્યા મુદ્દેલીઓ અનુભવાતી હતી અને તેથી આ યોજનાનો લાભ પણત વર્ણના અરજદારોને જલ્દીથી અને સરળતાથી મળે તે ખાટે આયોજનનું સરળીકરણ કરવાની પણ જરૂર જરૂરી છે.

૬ રા વિનિયોગ:

આ સંઝોગોમાં ઉપર આયુષ્માં દર્શાવેલ આ વિભાગના વિવિધ ઠરાવોથી નક્કી કરાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષિક રીતે પણત વગો વગેરે માટેની વ્યક્તિગત ઘોરણે મકાન સહાય યોજનાના પ્રવર્તમાન હુકમો રદ કરીને આ અંગે સમગ્ર યોજના નવેસરથી નીચે દર્શાવ્યા મુજબ બધાર પાડવામાં આવે છે.

- ૧ આ યોજના સામાજિક અને શૈક્ષિક રીતે પણત વગો, વિચરતી અને વિમુક્ત જાતિઓ તથા આર્થિક રીતે પણત વગો માટે વ્યક્તિગત મકાનની પહીંઠ ઢીનદયાલ ઉપાય્યાય આવાય ચહાય યોજના તરીકે ઓળખવામાં આવશે.
- ૨ આ યોજનાનો હેતુ વિકસતી જાતિના અને ખાસ કરીને આ વગો હેતુ નબળી આર્થિક સ્થિતિ ધરાવતા અને ગરીબી રેખા નીચે જીવતા પણત વર્ણના લોકોને સમયબધ રીતે તબક્કાવાર પાકા આવાસો પુરા પાડવામાં આવશે.
- ૩ આ યોજનાની પાત્રતાની મુખ્ય શરતો નીચે મુજબ રહેશે.
 - (૧) આ યોજના માટેની વાર્ષિક આવક રૂ. ૨૪,૦૦૦/- રહેશે.
 - (૨) ગ્રામ પંચાયતના ચોપડે મકાન તરીકે નોંધાયેલ હોય તો પણ તદ્દન કર્યું, ગાર-માટીનું, ઘાસ પૂણાનું, કુલા ટાઈપનું મકાન કે જે રહેલાં માટે યોગ્ય ન હોય તે ધરાવનાર ઈસેમને પણ આ યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર છે. એટલે કે ઇટ, પણ્યર કે સીમેટ જેવી પાકા મકાનની વ્યાખ્યામાં આવતું મકાન ન હોય તેવી વ્યક્તિને આ લાભ મળવાપાત્ર થશે.
 - (૩) ગ્રામ પંચાયતના રેવન્યુ/સીટી સર્વેના અથવા અન્ય સંસ્કરણ ક્રેરીના દફ્તરે જમીનનો ખોટ નોંધાયેલ હોય તો પણ જો આવી અરજદાર વ્યક્તિનો કબજો ધરાવતી હોય, મિલકત વેરો લરવાનો દાખલો રજૂ કરે તો તેઓને પણ આ સહાય મળવાપાત્ર થશે.
 - (૪) રેવન્યુ/સીટી સર્વે વગેરેમાં જમીનનો ખોટ નોંધાયેલ ન હોય તો પણ જો રજીસ્ટર દસ્તાવેજોથી નોંધાયેલ હોય તો મિલકત તબદીલ થઈ હોય તેવા જમીનના ખોટોના કબજેદારોને પણ આ સહાય મળવાપાત્ર થશે.
 - (૫) શહેરી વિસ્તારોમાં શહેરી ગરીબો માટે અન્ય યોજના નીચે નિયત ઘોરણો અનુસાર મુલ્લો ખોટ ધરાવનાર વ્યક્તિનોને પણ આ સહાય મળવાપાત્ર થશે.

- (૬) વારસાઈથી મિલકત પ્રાપ્ત કરેલ હોય અને તે અંગે રેવન્યુ / સીટી સર્વે રેકર્ડમાં નોંધ ન થઈ હોય પરંતુ કુલ મિલકત ધ્વારણ કરનાર તથા તેના વારસદારો આવી જનીના ઉપર મકાન બાંધવા માટેની જો સંમતિ આપતા હોય તો આવા પ્રત્યક્ષ કબજો ધરાવનાર વારસદારોને પણ આ સહાયનો લાભ આપી શકાય.
- (૭) રાવળીયા/રાવળા અને ઈનામી જનીનોના કાયદા/નિયમો નીચે પ્રાપ્ત કરેલ જનીનો અંગે પણ જો કોઈ મહેસુલી કે સીટી સર્વે રેકર્ડમાં નોંધાપેલ ન હોય પરંતુ તેમોના લાંબા સમયથી ગ્રત્યક્ષ કબજો હોય તો તેમોને પણ સહાય મળવાપણ રહેશે. પરંતુ લાભાર્થી ખરેખર કબજો ધરાવે છે કે કેમ તેની ખાત્રી ખાતાના અધિકારી/કર્મચારીઓએ કરવાની રહેશે અને તે મતલબનું તલાટી/સરખે પાસેથી દેખિત પ્રમાણપત્ર મેળવીને તેના ઉપર જિલ્લા અધિકારીએ પ્રતિ સહી પણ કરવાની રહેશે.
- (૮) સામાજિક અને રૈસાર્શિક રીતે પછાત વગ્ફીમાં પણ અતિ પણાત ગણ્ણાતી. અને ભટકતું જીવત ગણતી જાતિઓને આ યોજનાનો અગ્રતાને ધોરણે લાભ મળે તે જોવાનું રહેશે અને સંજોગપોવસાતું આવી અતિ પછાત અને વિચરતી અને વિસુકત જાતિઓ પૈકી જે લોકો હાડમારી ખરેલું જીવન ગુજરારે છે તેવા વ્યક્તિગત ડિસ્પામાં ગરીબી રેખા હેઠળ આવરી ન શકતા હોય તો પણ ખોંય વિચારણ કરીને સહાય મંજુર કરી શકાશે.
- (૯) સરકાર ધ્વારા માન્ય થયેલ સંસ્થા ધ્વારા મકાન બાંધકામ માટે નાણાંકિય વિરાસ મળેલ હેશે તેવા અરજદારોના યોગ્ય ડિસ્પામાં પણ આવી સહાય આપવાની વિચારણ કરી શકાશે.

૪ સહાયનું ધોરણો:-

- (૧) આ યોજના ડેફા મકાન સહાયની રકમ રૂ.૪૦,૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા ચાલીસ હજાર પુરા) રહેશે અને લાભાર્થીએ લોકલ્યાણીદારી તરીકે રૂ. ૫૦૦૦/- ની રકમ વ્યક્તિગત રીતે શ્રમફળા તરીકે જોડવાની રહેશે.
- (૨) આ યોજના ડેફા મકાનની ટોચ મર્યાદા ગ્રામ્ય વિસ્તાર માટે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- તથા શહેરી વિસ્તાર માટે રૂ. ૭૦,૦૦૦/- રહેશે.
- (૩) આ યોજના ડેફા મકાન સહાયનું ચુકવણું જણ હપ્તામાં કરવાનું રહેશે.
- (૪) મકાન સહાયની ૨૫% રકમ ગ્રથમ હપ્તા તરીકે ચુકવવામાં આવશે. અરજી મંજુર કર્યેથી ગ્રથમ હપ્તાની રકમ ચુકવવાની રહેશે.
- (૫) સહાયની રકમના બીજા હપ્તા પેટે ૫૦% રકમ છત સુધીનું બાંધકામ પૂર્ણ થયાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યેથી ચુકવવાની રહેશે.
- (૬) મકાન સહાયનો છેલ્લો અને તીજો ૨૫% નો હપ્તો બાંધકામ પૂર્ણ થયાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ થયેથી ચુકવવામાં આવશે.
- (૭) તીજા હપ્તાની રકમ ચુકવવા માટે મકાન પૂર્ણ થાય બાદ ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં તાલુકા પંચાયતના ઔવરશીયર, અધિક મદદનીશ ઈજનેર અને શહેરી વિસ્તારમાં રાજ્ય સરકાર, અનિસ્ટિપલ કોર્પોરેશન, નગરપાલિકાના નાયબ મદદનીશ ઈજનેર કે આ ડેટુસર સરકારે યથા પ્રસંગે નક્કી કરેલ સખમ સત્તાધિકારી કે તેના ઉપરી

નું

અવિકારીનું મકાન પૂર્ણ થયાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરેલી ત્રીજા હપ્તાની રકમ ચુકવવાની રહેશે.

- (c) આ યોજના અમલમાં આવે તે પહેલાની મંજૂર કરાયેલ અરજીઓ પૈકી જેમાં એક કે લઘારે હપ્તા ચુકવ્યા હોય તેનો અમલ જુના ઠરાવ પ્રમાણે કરવાનો રહેશે. જ્યારે છે અરજીઓ સ્વીકારાઈ હોય પણ એક પણ હપ્તો ચુકવ્યો ન હોય તેનો નિકાલ આ નવી યોજના મુજબ કરલો.
- (d) સંબંધિત જિલ્લામાં મળતી અરજીઓ પૈકી માત્ર ગ્રાન્ટની મર્યાદામાં આવતી હોય તેટલીજ અરજીઓ મંજૂર કરવાનું ધોરણ રાખલું.

૫ મકાન પૂર્ણ કરવાની સમય મર્યાદા:-

- (1) અરજી મંજૂર થયાની તારીખથી બે વર્ષમાં મકાન પૂર્ણ કરવાનું રહેશે. સમય મર્યાદામાં મકાન પૂર્ણ ન કરનાર લાભાર્થી પાસેથી મકાન સહાયના અપાયેલ હપ્તા પરત વસ્તુલ કરવાની જવાબદારી સંબંધિત જિલ્લા નાયન નિયામક/સમાજ કલ્યાણ અવિકારી (વિ.જા.)ની રહેશે. ખાસ અપવાહરૂપ અનિવાર્ય સંજોગોમાં આ સમય મર્યાદામાં વાજણી દ્શ્ટ ચુકવવાની સત્તા યોગ્ય કારણો નોંધીને જિલ્લા અવિકારીને રહેશે.

૬ યોજનાનું અમલીકરણ અને અહેવાલ:-

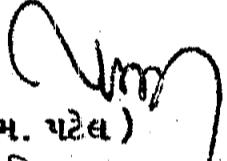
- (1) આ યોજનાનો અમલ સંબંધકર્તા જિલ્લા નાયન નિયામક/જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અવિકારી(વિ.જા.)એ કરવાનો રહેશે. ઠરાવમાં નિયત કરાયેલ શરતો અને જોગવાઈઓ પ્રમાણે લાભાર્થીઓ લાભ મેળવવાને પણ છે કે કેમ તેની પુરી ચકાસહી છે તે જિલ્લા અવિકારીએ કરવાની રહેશે.
- (2) મકાન સહાયની માટે આવતી અરજીઓ તેના ક્રમ પ્રમાણે ગોઠવી ગરીબી રેખાના નોંધણી નંબર ચકાસી અગ્રાત્માના ક્રમે મંજૂર કરવામાં આવશે. આત્મ પણીત જીતિઓના ઉસ્સામાં અગ્રાત્માની રહેશે.
- (3) આ યોજનાનો અમલ કરતી વખતે જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીની સર્વે યાદીને માન્ય દસ્તાવેજ પણેલ હોવાથી તે યાદીને નોંધીને કર્મને ચકાસી આવકનો દાખલો મેળવવામાંથી મુક્તિ આપવામાં આવશે. જ્યારે થાડેરી વિસ્તાર માટે સંવાદ સત્તાવિકારીનું જીતિ પ્રમાણપત્ર તથા આવકનો દાખલો મેળવીને રજૂ કરવાનો રહેશે.
- (4) વિકાસાત્મક ધોરણે મકાન સહાય યોજનાનો અમલ કરતી વખતે શક્ય હોય ત્યાં સુધી સરદાર પટેલ અપવાહ યોજનાના મંજૂર થયેલ અંદાજો અને ધોરણોને અમલ કરલો. આમ છતાં પણીત વગોની આ યોજના સિદ્ધ થાય તે નજર સમાજ રાખીને અરજહારે શારણ કરેલ જરીન અંગેની સ્થાનિક સ્થળ વિષિત પણ લંબામાં લેવી, તે જ રીતે મંજૂર કરાયેલ નકશા મુજબનું મકાન બનાવ્યું હોય અને માપ-સાઈઝમાં આર્થિક ફેરફારો જરૂારી તેવા ઉસ્સામાં લાભાર્થીને બીજી જરૂરી નુકશાન ન થાય તે

૭૮૮

માટે મકાનમાં થયેલ ખર્ચ અને મકાન પૂર્ણતા અંગેના પ્રમાણપત્રના આધારે
વ્યવહારું નિર્ધિય લેવાનું અધિકારીએ જોવું.

- (૫) સરદાર પટેલ આવાસ યોજનાની સુધારેલી જોગવાઈ મુજબ આર.ડી.સી. સ્લેનને
બદલે મેંલોરી નળીયાના ઢણતા છાપરાવાણા મકાનોના ડિસ્ટ્રિક્ટ પણ આ
યોજનામાં સહાય આપી શકશે.
- (૬) પછાત વર્ગો પૈકી ભટકતું જીવન ગુજરાતી છારા, મદારી, વાદી, નટ-બજારીયા,
સરાશીયા, સાંસી, ઇંગર વગેરે જેવી જાતિઓના ડિસ્ટ્રિક્ટ્સમાં આવી જાતિઓ જો એક
જ સમૂહમાં વસાહતો બનાવવા માંગતી હોય તો તેમના ડિસ્ટ્રિક્ટ્સમાં ઓછામાં ઓછા
દશ કે તેથી વધારે લાભાર્થીઓને એક જ સ્થળે એક સામટે આ યોજના ડેફલ લાભ
આપી શકશે.
- (૭) આ યોજના ડેફલ બંધાતા મકાનો પૈકી પ્રતિ વર્ષ એંદ્રામાં ઓછા ૫ ટકા મકાનોનું
આકસ્મિક સ્થળ નિરીક્ષણ કરી તેની યોગ્યતા અંગેનો અહેવાલ સરકારને
મોકલવાનો ગ્રબંધ નિયમાંક, વિકસતી જાતિએ કરવાનો રહેશે.
- (૮) આ અંગેનો ખર્ચ અંદ્રાજપત્રમાં જે તે સદર ડેફલ પાઠવાનો રહેશે અને તે ડેફલ દર
વર્ષે આ ડેટુસર કરવામાં આવતી જોગવાઈમાંથી મેળવવાનો રહેશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશીના હુકમથી અને તેમના નામે,

(પી. ડેમ. પટેલ)
(ઉપસચિવ,
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ).

પ્રતિ,

માન. રાજ્યપાલશીના સચિવશ્રી, રાજ્યભવન, ગાંધીનગર

માન. મુખ્ય મંત્રીશીના સચિવશ્રી, સચિવાલય, ગાંધીનગર

માન. મંત્રીશી(સા.ન્યા.) ના અંગત સચિવશ્રી તથા અન્ય માન. મંત્રીશીઓના અંગત
સચિવશ્રીઓ,

માન. વિરોધપક્ષના નેતાના અંગત સચિવશ્રી, ગાંધીનગર

નાણાં વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર

સચિવાલયના અન્ય સર્વે વિભાગો.

સર્વેનિલ્લા ક્લેક્ટરશીઓ.

રાર્બ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશીઓ.

વિકાસ કમિશનરીશી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

પ્રાય વિકાસ કમિશનરીશી, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર